08/11/2022

Άγιος Νεκτάριος: Άγνωστα ντοκουμέντα από το βίο του λαοφιλούς Αγίου της υπομονής (ΦΩΤΟ)

/ Βίοι Αγίων / Πατριαρχείο Αλεξανδρείας

Ο Άγιος Νεκτάριος, ο Επίσκοπος Πενταπόλεως, ένα φτωχό προσφυγόπουλο από τη Σηλυβρία της Μικράς Ασίας, εκδιώχθηκε, συκοφαντήθηκε, αλλά με το μεγαλείο ψυχής που τον διέκρινε και με την ακλόνητη πίστη στο Θεό, υπέμεινε στωικά τα δεινά και δεν απάντησε ποτέ στις άδικες κατηγορίες εναντίον του.

Ρεπορτάζ & φωτογραφίες από το Κάιρο: Κάτια Τσιμπλάκη

Σύμβολο υπομονής και καρτερικότητας, τη μνήμη του Αγίου Νεκταρίου τιμά η **Ορθόδοξη Εκκλησία** στις 9 Νοεμβρίου.

Για του βίο του έχουν γραφεί τόσο πολλά και όσες δοκιμασίες και αν υπέστη εν ζωή, έχει καταστεί στη συνείδηση των Χριστιανών σύμβολο καρτερικότητας και υπομονής. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι η κινηματογραφική ταινία «*Ο άνθρωπος του Θεού*»

η οποία αναφέρεται στο βίο του σημείωσε επιτυχία, αναδεικνύοντας τη χαμένη πνευματικότητα στην εποχή της εμπορευματοποίησης. Η προβολή της ταινίας συνεχίζεται ακόμη τόσο στην **Ελλάδα**, όσο και στο εξωτερικό και το ενδιαφέρον του κοινού αμείωτο.

Image not found or type unknown

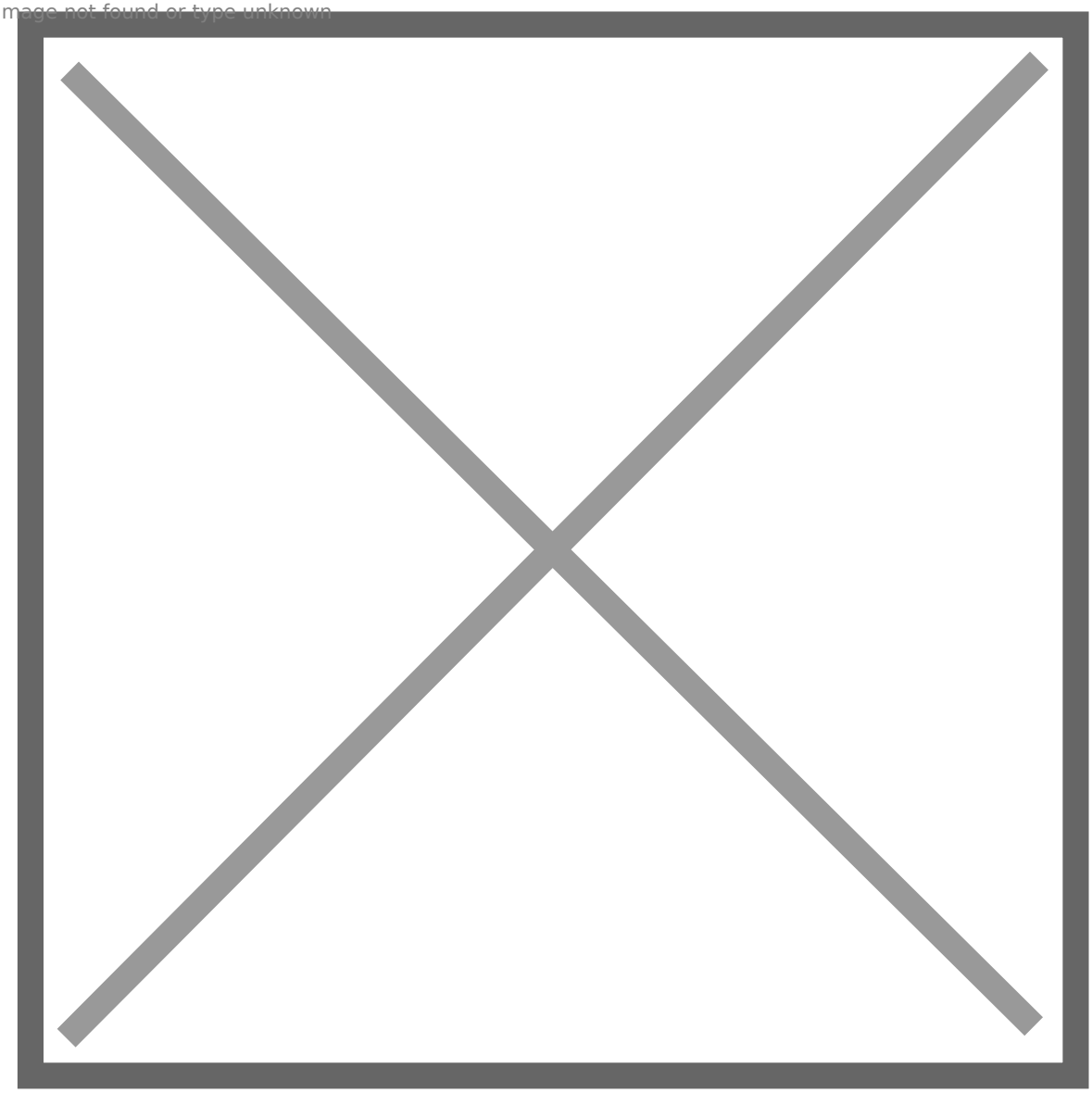

Το κελί του Αγίου Νεκταρίου στην Πατριαρχική Επιτροπεία Καΐρου. Φωτό: Κάτια Τσιμπλάκη

Ο **Άγιος Νεκτάριος**, κατά κόσμον **Αναστάσιος Κεφαλά**ς χειροτονήθηκε ιερέας στην **Πατριαρχική Μονή του Αγίου Σάββα** στην **Αλεξάνδρεια,** και Επίσκοπος Πενταπόλεως στο Ναό του **Αγίου Νικολάου**. Στην φτωχογειτονιά του **Καϊρου,** κοντά στην αγορά Χαν Ελ Χαλίλ, βρίσκεται ο Καθεδρικός ναός της **Πατριαρχικής Επιτροπείας Καϊρου**, που είναι άμεσα συνδεδεμένος με την ιστορία του Ελληνισμού στη Χώρα του Νείλου, την **Αίγυπτο.**

Επί των ημερών του οι πιστοί προσέφεραν τα λειτουργικά σκεύη που έχει σήμερα ο ναός και με δωρεές τους προχώρησε η αγιογραφία του από τον Αγιογράφο Ε. Αρμενόπουλο. «*Ο **Άγιος Πενταπόλεως κ. Νεκτάριος** από της αφίξεως του ενταύθα ουδόλως έπαυσεν εργαζόμενος και υλικώς και πνευματικώς υπέρ της Εκκλησίας. Και υλικώς μεν, διότι τα εν Καΐρω Πατριαρχεία επεσκεύασε και τον ιερόν ναόν του Αγίου Νικολάου εσχάτως εκάλλυνεν εσωτερικώς και ηυπρέπησε. Πνευματικώς δε, διότι πάντοτε εργάζεται υπέρ της ιεράς επιστήμης συγγράφων εκάστοτε άξιας λόγου Θεολογικάς πραγματείας. Δια ταύτα η εκλογή του εις Μητροπολίτης Πενταπόλως ενομίσθη παρά πάντων των ενταύθα και εύλογος και δικαία. Οι καιροί καθ΄ ους ζώμεν απαιτούσιν ίνα οι κατέχοντες τας τοιαύτας υψηλάς θέσεις έχωσι Θεολογικήν μόρφωσιν*” ,ανέφερε μεταξύ άλλων η Αλεξανδρινή εφημερίδα *«Μεταρύθμισις»* (1886-1894) σε ανταπόκρισή της από το Κάιρο για το έργο του ως Επίσκοπος Πενταπόλεως.

Το κελί του Αγίου Νεκταρίου στην Πατριαρχική Επιτροπεία Καΐρου. Φωτό: Κάτια Τσιμπλάκη

Image not found or type unknown

Το κελί του Αγίου Νεκταρίου στην Πατριαρχική Επιτροπεία Καΐρου. Φωτό: Κάτια Τσιμπλάκη

Άλλωστε επί των ημερών του ανακαινίσθηκαν τα κτίρια της **Πατριαρχικής Επιτροπείας**, ενώ ο ίδιος ο ιεράρχης διέσωσε εικόνες που βρήκε σε υπόγειες αποθήκες της Ιεράς Μονής του **Αγίου Γεωργίου.** Απέναντι ακριβώς είναι το κελί του Αγίου Νεκταρίου. Μια ξύλινη σκάλα οδηγεί σε ένα δώμα με τρεις χώρους. Εκεί ήταν το γραφείο που έγραψε επιστολές που τον **Πατριάρχη Αλεξανδρείας Σωφρόνι**ο, ο οποίος τον ώθησε να σπουδάσει στη **Θεολογική Σχολή** της Αθήνας και τον έφερε στην Αλεξάνδρεια βάζοντάς τον υπό τη σκέπη του.

Σε μια εσοχή υπάρχει ένα προσκυνητάρι όπου προσευχόταν. Προσευχόταν και έγραφε. Συνολικά συνέθεσε 4.500 στίχους προς την Υπεραγία Θεοτόκο. Ανάμεσα σε αυτούς είναι και ο ύμνος *«Ἀγνή Παρθένε Δέσποινα, Ἄχραντε Θεοτόκε, Χαῖρε Νύμφη Ἀνύμ*φευτε», που συνέθεσε τον 19ο αιώνα μ.Χ., κατά τη διάρκεια της θητείας του ως διευθυντής της **Ριζαρείου Θεολογική Σχολής** στην **Αθήνα**. Ο **Άγιος Νεκτάριος**

δεν ήταν μόνο λαοφιλής αλλά είχε συγγράψει ως φιλόλογος και θεολόγος 18 επιστημονικά βιβλία. Μιλούσε άπταιστα γαλλικά, ιταλικά, λατινικά και εβραϊκά.

Το 1888 έκανε την έκδοση του βιβλίου της μελέτης του *«Περί των Ιερών Συνόδων και των δύο πρώτων Οικουμενικών Συνόδων»* την οποία αφιέρωσε στον μεγάλο ευεργέτη του **Πατριάρχη Σωφρόνιο**. Κατά την παραμονή του στην **Αίγυπτο** έγραψε εννέα βιβλία τα οποία είναι τα εξής:

Image not found or type unknown

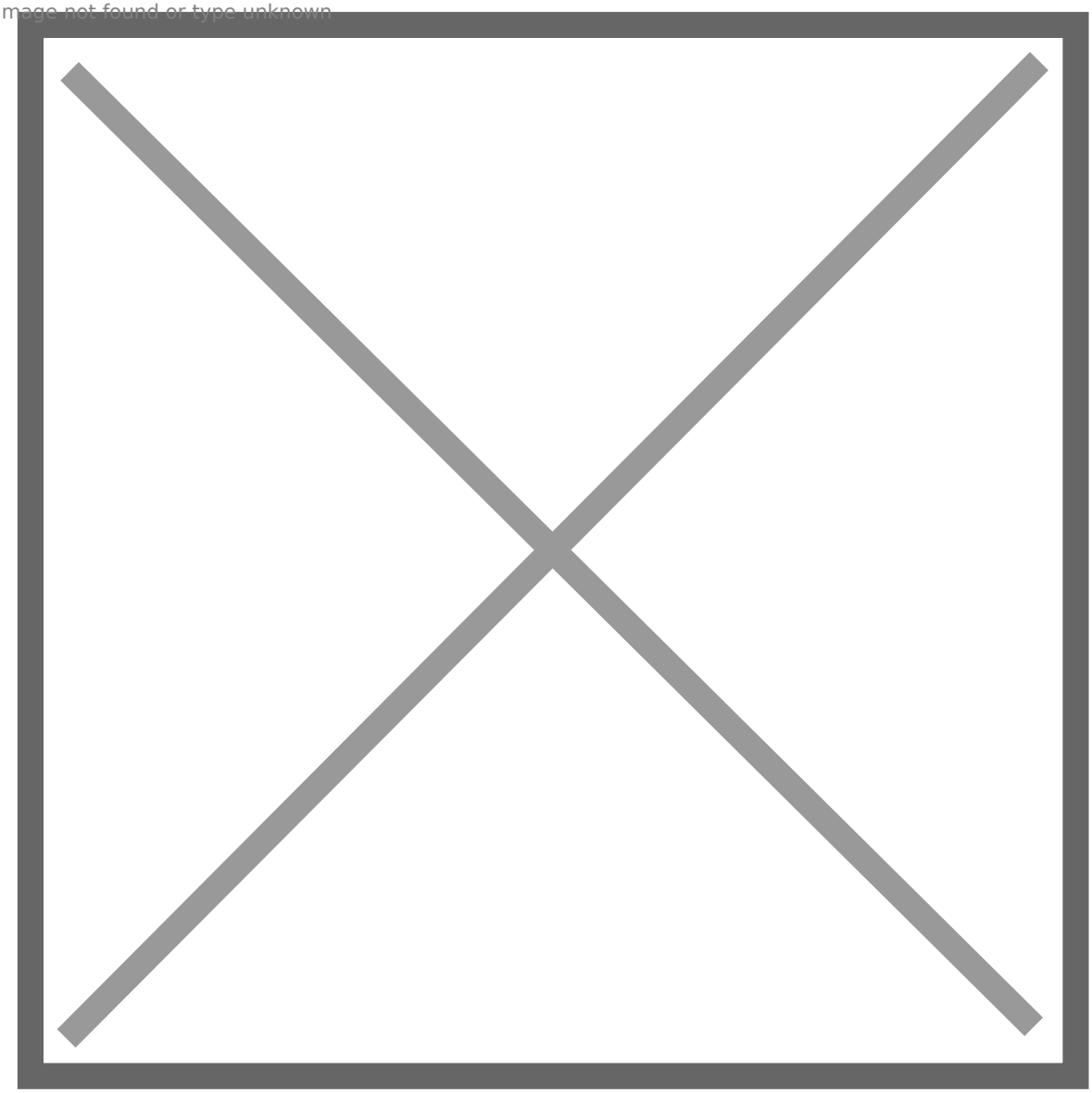

Το κελί του Αγίου Νεκταρίου στην Πατριαρχική Επιτροπεία Καΐρου. Φωτό: Κάτια Τσιμπλάκη

- «Δέκα λόγοι δια την Μεγάλην Τεσσαρακοστή», Αλεξάνδρεια 1885
- «Λόγος εκκλησιαστικός εκφωνηθείς εν τω ναώ του Αγίου Νικολάου εν Καΐρω τη Α΄ Κυριακή του Τεσσαρακονθημέρου», τυπ. Ομόνοια, Αλεξάνδρεια 1886
- «Δύο λόγοι εκκλησιαστικοί : Εις την Κυριακήν της Ορθοδοξίας, ήτοι περί πίστεως – Περί της εν τω κόσμω αποκαλύψεως του Θεού, ήτοι περί

θαυμάτων», τυπ. Μ.Κ. Νομικού, Κάιρο 1887.

- «Λόγος περί εξομολογήσεως», Κάιρο 1887.
- «Περί των Ιερών Συνόδων και ιδίως περί της σπουδαιότητος των δύο πρώτων Συνόδων», τυπ. Ομόνοια, Αλεξάνδρεια 1888.
- «Περί των καθηκόντων ημών προς το Άγιον Θυσιαστήριον», Κάιρο 1888.
- «Περί της εν τω κόσμω αποκαλύψεως του Θεού», τυπ. Βιτάλη & Λημνίου, Αλεξάνδρεια 1889.
- «Λόγος εκφωνηθείς εν τω Αχιλλοπουλείω Παρθεναγωγείω κατά την εορτήν των Τριών Ιεραρχών», τυπ. Βιτάλη & Λημνίου, Αλεξάνδρεια 1889.
- «Λόγος περί της προς το Άγιον Θυσιαστήριον προσελεύσεως», Αλεξάνδρεια.

15 Ιανουαρίου: Τρια σημαντικά γεγονότα στο βίο του, αλλά και η συγγνώμη του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας

Το **Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής** κόμισε και εγγράφως συγγνώμη προς τον **Άγιο Νεκτάριο** για τις συκοφαντίες και τους διωγμούς που υπέστη. Το κείμενο της συγγνώμης είχε ημερομηνία την 15η Ιανουαρίου του 1998. Ημερομηνία σταθμός για το βίο του Αγίου καθώς στις 15 Ιανουαρίου έλαβε το θείο Βάπτισμα, στις 15 Ιανουαρίου του 1877 χειροτονήθηκε διάκονος από τον **Μητροπολίτη Χίου Γρηγόριο** και στις 15 Ιανουαρίου του 1889 έλαβε την αρχιερωσύνη και έγινε Επίσκοπος διά χειρών του Πατριάρχου Σωφρονίου! Η υπογραφή της συγγνώμης στις 15 Ιανουαρίου ήταν τυχαίο γεγονός, έχει πει ο **Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας κ.κ. Θεόδωρος** Β’ ο οποίος ήταν τότε στην υπογραφή του κειμένου από τον μακαριστό προκάτοχό του, τον **μακαριστό Πατριάρχη Πέτρο.**

> *«Την Α.Θ.Μ. από μακρού απησχόλησε το θέμα της αδίκου ποινής αποπομπής εκ της δικαιοδοσίας και του κλίματος της Αλεξανδρινής Εκκλησίας, του εν Αγίοις πατρός ημών Νεκταρίου Πενταπόλεως του Κεφαλά. Το γεγονός τούτο ήγαγεν Αυτήν να εισηγηθή εις την Αγίαν και Ιεράν Σύνοδον, όπως αυτή επιληφθή του σοβαρού τούτου θέματος. Μετά προσοχής πολλής η Αγία και Ιερά Σύνοδος διασκεψαμένη, εν φόβῳ Θεού, και της εικόνος του Αγίου ευρισκομένης εν τη Συνοδική Αιθούσῃ, απεφήνατο δια την αποκατάστασιν της διαλευθείσης κανονικής τάξεως και εξητήσατο την συγχώρησιν παρά του Αγίου Πατρός ημών Νεκταρίου διά τον διωγμόν και την αδικώτατην κατ’ αυτού μήνιν, επηρεία του πονηρού».*

Image not found or type unknown

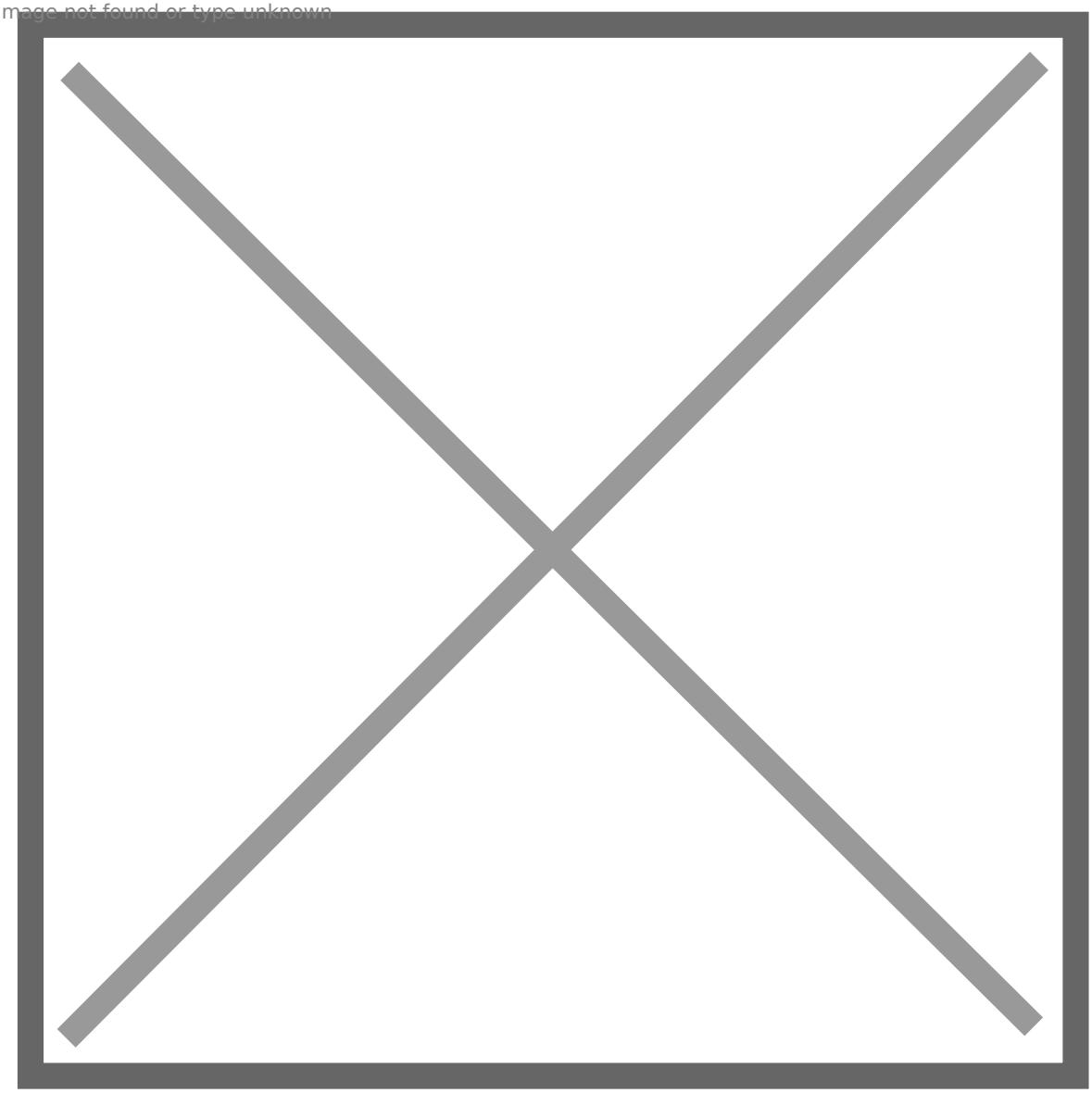

Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Θεόδωρος στο κελί του Αγίου Νεκταρίου στην Πατριαρχική Επιτροπεία Καΐρου. Φωτό: Κάτια Τσιμπλάκη

Στις 9 Νοεμβρίου 2020 ο **Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος** εξέδωσε εγκύκλιο για τα 100 χρόνια από την Κοίμηση του Αγίου Νεκταρίου

Η Πατριαρχική Εγκύκλιος για τον Άγιο Νεκτάριο

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β’
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΠΑΠΑΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ
ΤΟΥ ΚΑΘ’ ΗΜΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ ΧΑΡΙΣ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ
ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Ὀρθοδοξίας τὸν ἀστέρα τὸν νεόφωτον, καὶ Ἐκκλησίας τὸ νεόδμητον προτείχισμα ἀνυμνήσωμεν καρδίας ἐν εὐφροσύνῃ».

Με τα λόγια αυτά μας καλεί η Υμνολογία της Εκκλησίας μας, παιδιά μου εν Κυρίω αγαπητά, να εορτάσουμε σήμερα την μνήμη του εν Αγίοις Πατρός ημών Νεκταρίου επισκόπου Πενταπόλεως. Και τωόντι ο **Άγιος Νεκτάριος** αποτελεί αστέρα φαεινό του νοητού στερεώματος της Εκκλησίας του Χριστού, καθότι αν και καλείται ως ο Άγιος του αιώνα μας, ακτινοβολεί την αίγλη των παλαιών **Οσίων του Συναξαρίου** και συναριθμείται στη χορεία των μεγάλων Αγίων μας.

Χαίρει σήμερα η **Εκκλησία του Χριστού**, χαίρει η **Εκκλησία του Αποστόλου Μάρκου**, χαίρει η νήσος της Αιγίνης, φαιδρύνεται όλος ο ορθόδοξος κόσμος, επί τη μνήμη του σεπτού **Αγίου μας Νεκταρίου.** Ο κλεινός αυτός Ιεράρχης έγινε πράγματι αυτό, το οποίο λέμε και στο απολυτίκιό του, «γνήσιος φίλος της αρετής», όχι κάποιας κοσμικής αρετής ή επίγειας αξίας, αλλά της άνωθεν αρετής που χαρίζει ο Δωρεοδότης Θεός σε όλους εκείνους, οι οποίοι αράμενοι το **Σταυρό,** ακολουθούν τον **Σωτήρα Χριστό**. Ο βίος του **Αγίου Νεκταρίου**, ήταν βίος μαρτυρίου. Μπορεί να μην μαρτύρησε δια του αίματος, μαρτύρησε, όμως, δια του πνεύματος. Προσευχόμενος υπέμενε το μαρτύριο της συκοφαντήσεως, το μαρτύριο της περιφρονήσεως, το μαρτύριο της αδικίας. Στο πρόσωπο του πολυάθλου Νεκταρίου, επιβεβαιώνεται ο ευαγγελικός λόγος *«ο υπομείνας εις τέλους, ούτος σωθήσεται».*

Υπέμενε ως άλλος **Ιώβ** τους πειρασμούς και τις δοκιμασίες του κόσμου τούτου, κι

όμως καμία από αυτές δεν κατάφερε να τον χωρίσει από τον ηγαπημένο του Ιησού. *«Τις ημάς χωρίσει από της αγάπης του Χριστού θλίψις, ή στενοχωρία, ή διωγμός ;»*

Ο λόγος αυτός του **Αποστόλου Παύλου** έτρεφε την ελπίδα στην ψυχή του και αύξανε την πίστη του στον γλυκύτατο **Νυμφίο Χριστό**. Τίποτε, δεν είναι ικανό να μας κρατήσει μακριά από τον Θεό, πλην της δικής μας θελήσεως.
Διαβάζουμε, αγαπητοί μου, στο ιερό **Ευαγγέλιο**, πως όταν ο Κύριός μας αδίκως δικαζόταν και ακούγονταν οι ψευδείς κατηγορίες εναντίον Του, Τον ρώτησε ο αρχιερέας «τι ούτοι σου καταμαρτυρούσιν; Ο δε Ιησούς εσιώπα». Έτσι και ο Άγιος μας παρ' όλες τις άδικες κατηγορίες, *«εσιώπα»*. Σιωπούσε όχι από αδυναμία, αλλά αντιθέτως, ο Κύριος τον ενδυνάμωνε να διατηρεί αυτήν την ιερή σιγή, που ήταν ένδειξη της σοφίας, της σύνεσης και της διακρίσεως του ιερού Πατρός.

Υπομονή, σιωπή, συγχωρητικότητα. Αυτές ήσαν οι αρετές που κοσμούσαν τον **Άγιο Νεκτάριο**. Το **Άγιο Πνεύμα** ανεπαύετο στην αγαθή και καιόμενη από πίστη φιλόθεη ψυχή του. Και αυτό το φανερώνουν τόσο η επίγεια βιωτή του, όσο και η μετά την οσιακή του κοίμηση, αδιάλειπτη προς τον Κύριον πρεσβεία του υπέρ πάντων ημών. Ήταν αυτό που λέμε, ουράνιος άνθρωπος και επίγειος άγγελος. Ο νους του συνεχώς ησχολείτο με τα θεία, η καρδιά του ποθούσε τα άνω, η ζωή του ολόκληρη ήταν δωσμένη στα χέρια του Θεού.

«Ποίοις πνευματικοίς ρήμασι, μακαρίσωμεν τον Ιεράρχην;» Τα λόγια είναι πενιχρά να περιγράψουν τον πνευματικό πλούτο του Αγίου μας Νεκταρίου. Θεολόγος άρτιος, παιδαγωγός λαμπρός, θεράπων άριστος, ψυχικών και σωματικών αρρωστημάτων, ιεροκήρυξ μελιστάλακτος. Η γλώσσα του «κάλαμος γραμματέως οξυγράφου», στάζει ως γλυκύτατο νέκταρ τους θείους λόγους, για να γευόμεθα

και να λαμβάνουμε όλοι εμείς δύναμη, κουφισμό και παρηγορία στην ζωή μας και στον πνευματικό μας αγώνα. Αναρίθμητα τα θαύματα του, τόσο κατά την επίγειο ζωή του, όσο και τώρα, που βεβαιώνουν την παρρησία του Αγίου μπρος στο θρόνο του **Χριστού**.
Τιμούμε σήμερα τον δεσπότη μας! Και ο φετινός εορτασμός είναι ξεχωριστός! Εφέτος κλείνουν εκατό χρόνια από της κοιμήσεως του **Αγίου Νεκταρίου**. Δεν σας κρύβω, αγαπητοί μου, την συγκίνηση μου, αλλά και την ευλογία που αισθάνομαι, να με αξιώνει ο **Θεός επί της Πατριαρχίας** μου να συμπίπτει η εκατονταετής αυτή επέτειος.

Ωστόσο, αυτό το χαρμόσυνο γεγονός συμπίπτει, και με την σκληρή πανδημία, η οποία μαστίζει ολόκληρο τον κόσμο, ευχόμεθα, όμως, ολοψύχως, σύντομα ο Κύριος να δώσει την σωτήρια έκβαση αυτής της δοκιμασίας.

Image not found or type unknown

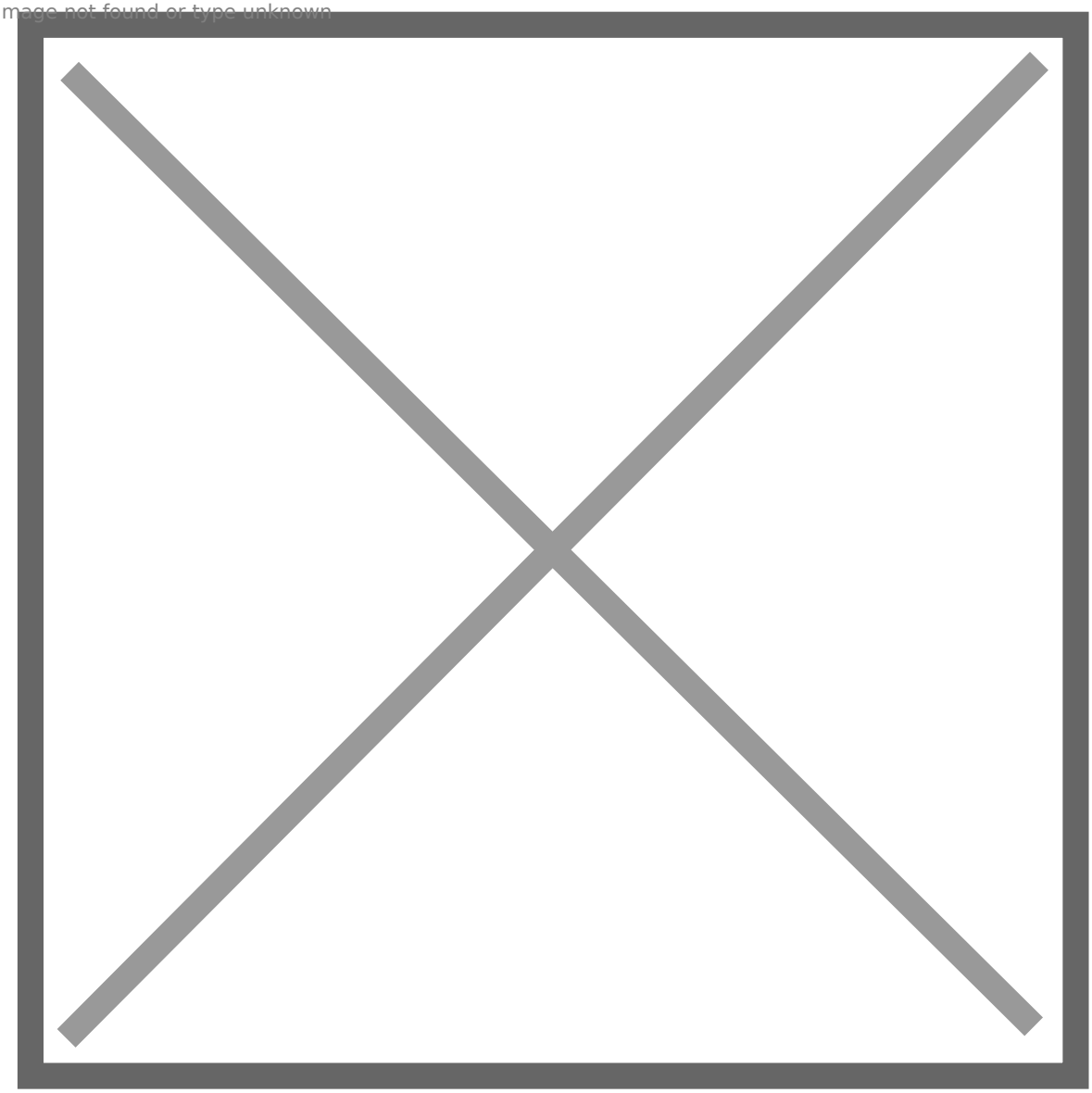

Η Πατριαρχική Επιτροπεία στο Κέντρο του Καϊρου.

Σήμερα, αγάλλεται το **Πατριαρχείο της Αλεξανδρείας** και ολόκληρη η ήπειρος της **Αφρικής** πανηγυρίζει εσένα **Άγιε μου Νεκτάριε**.

Οι άνθρωποι σε περιφρόνησαν, μα ο Κύριος σε δόξασε. Ο κόσμος σε έκρυβε να μην ακούγονται και να μη φαίνονται τα έργα σου, ο Θεός, όμως, τα φανέρωνε, για να δοξολογείται το **Άγιο όνομα Του** και να ωφελούνται οι διψασμένες ψυχές των Χριστιανών από την παρουσία σου.

Κλίνουμε το γόνυ της καρδίας μας μπροστά στην εικόνα σου και τα χαριτόβρυτα σου λείψανα και σε παρακαλούμε με πίστη και με δάκρυα.

Σεπτέ Ιεράρχα ,δέξου τις παρακλήσεις μας και μην παύεις Άγιε να πρεσβεύεις στον Πανάγαθο Θεό για όλους εμάς, για την Εκκλησία του Αποστόλου Μάρκου, για την Μεγάλη Πόλη της Αλεξάνδρειας, για την Αίγυπτο, για αυτά τα χώματα που τα

αγίασες με τα βήματα σου, αλλά και για ολόκληρη την οικουμένη.

Κλείνοντας παιδιά μου ευλογημένα, ας αφήσουμε το στόμα του Αγίου να μας διδάξει με τον θείο λόγο του:
«Ἀδελφοί μου! Ὁ Πολυέλεος Θεὸς θέλει τὴν εὐτυχία ὅλων μας καὶ σ᾽ αὐτὴ καὶ στὴν ἄλλη ζωή. Γι᾽ αὐτὸ ἵδρυσε τὴν ἁγία Του Ἐκκλησία. Γιὰ νὰ μᾶς καθαρίζει αὐτὴ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, νὰ μᾶς ἁγιάζει, νὰ μᾶς συμφιλιώνει μαζί Του, νὰ μᾶς χαρίζει τὶς εὐλογίες τοῦ οὐρανοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά της, γιὰ νὰ μᾶς ὑποδεχθεῖ. Ἂς τρέξουμε γρήγορα ὅσοι ἔχουμε βαριὰ τὴ συνείδηση. Ἂς τρέξουμε καὶ ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἕτοιμη νὰ σηκώσει τὸ βαρὺ φορτίο μας, νὰ μᾶς χαρίσει τὴν παρρησία πρὸς τὸ Θεό, νὰ γεμίσει τὴν καρδιά μας μὲ εὐτυχία καὶ μακαριότητα»

†Ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς
Θ Ε Ο Δ Ω Ρ Ο Σ Β΄

Ἐν τῇ Μεγάλῃ Πόλει τῆς Ἀλεξανδρείας
τῇ 9ῃ Νοεμβρίου 2020

Διαβάστε επίσης:

Ένα σύντομο σημείωμα για το βίο του Αγίου Νεκταρίου και ερμηνευτική προσέγγιση σε λόγο του προς τους νέους
Ο Μητροπολίτης Μάνης στο ope.gr για τον Άγιο Νεκτάριο και το θαύμα που βίωσε
Σουηδίας Κλεόπας: Ο Άγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως και η γενέτειρά του Σηλυβρία
Σαν σήμερα πριν από 136 χρόνια
Θαύμα Αγίου Νεκταρίου: «Εκεί έρχεται μια ουράνια ευωδία τόσο που γέμισε όλο το σπίτι»